

[Udenrigsministeren]

de forpligtelser finder regeringen vi skal leve op til. Alene opfyldelsen af disse forpligtelser betyder, at der ikke i de kommende år kan forudses nogen ændring i fordelingen mellem multilateral og bilateral bistand i forhold til tidligere.

Det er det, der ligger i mine bemærkninger om, at regeringen i de kommende år ikke tilsigter nogen ændring. Men dermed har vi ikke afskåret os fra at arbejde for på lidt længere sigt – hvis det i øvrigt skønnes forsvarligt under hensyntagen til det, der altid må være hovedsigtet med bistanden, nemlig at tilgodese modtagerlandenes interesser – at ændre på sammensætningen af multilateral og bilateral bistand. Jeg har med interesse noteret mig, at en henvendelse fra LOs forretningsudvalg netop peger på, at man måske på længere sigt kunne stræbe efter en fordeling, der hedder 40:60, i stedet for den nogenlunde ligelige fordeling, vi har haft hidtil.

Det har også været nævnt i debatten, at de ofte meget betydelige danske bidrag til multilaterale bistandsorganisationer ikke i rimeligt omfang fører til, at danske virksomheder modtager de ordrer, der bliver afgivet af de organisationer. Der vil jeg gerne gøre opmærksom på, at dansk erhvervslivs leverancer til de udviklingsprojekter, der finansieres af multilaterale bistandsorganisationer, rent faktisk er steget ganske betragteligt i de seneste år. I løbet af de sidste bare fem år er der tale om en tredobling af dansk erhvervslivs leverancer, og det betyder, at leverancerne i 1982 vil komme til at ligge over den halve milliard kroner. Leverancerne er fortsat størst til Verdensbankgruppen, men også FN-systemets udviklingsaktiviteter har givet anledning til stigende danske leverancer.

Jeg vil også minde om, at udenrigsministeriets handelsafdeling i de senere år systematisk har indsamlet, bearbejdet og videresendt oplysninger om multilateralt finansierede udviklingsprojekter, og ved en række danske repræsentationer ude omkring er der placeret medarbejdere, som skal varetage de eksportmæssige interesser i forhold de multilaterale bistandsorganisationer.

Der er altså tale om stadig mere dybtgående aktiviteter, og de finder sted i et snævert samarbejde med erhvervsorganisationerne, ligesom udenrigsministeriet også har et nært samarbejde med industriministeriet og herunder Danmarks Erhvervsfond. Der er tale om

en indsats, som selvsagt vil fortsætte i de kommende år.

Så er det også blevet diskuteret, hvilke hovedmodtagerlande Danmark skulle arbejde med, og her synes jeg måske der er grund til at minde om – ikke mindst da der lå sådan lidt politiske overtoner i nogle af de bemærkninger, vi hørte fra venstrefløjen om den sag – at med hensyn til landevalg har det altid været et grundlæggende princip, at Danmark med sin bistand ikke ønsker at støtte regeringer eller regimer, men at vi ønsker at støtte befolkninger, og det er derfor ikke et lands politiske styreform, der er afgørende for, om det modtager dansk bistand eller ej, nej, det er befolkningens behov.

Nogle ordførere var så inde på, at Danmark burde begrænse kredsen af modtagerlande til visse socialistiske stater, og begrundelsen, som man pakkede det ind i, var, at kun her har man sikkerhed for, at bistanden når ud til den brede befolkning og ikke ender i de forkerte lommer. Det føler jeg mig nu ikke særlig sikker på. Et marxistisk styre er jo absolut ikke nogen garanti for en rigtig fordeling. Også i kommunistiske og socialistiske lande er der folk, som søger at sikre sig selv en større del af kagen. Men hvad værre er: hvis man virkelig antog sådan en landevalgspolitik, ville det jo gøre f.eks. et land som Bangladesh, et af verdens fattigste lande, uværdigt til at modtage dansk bistand, og det ville dog være en grotesk situation. I øvrigt har erfaringen vist, at det er muligt både i Bangladesh, i Indien og i Kenya at nå ud også til den brede befolkning med vores bistand.

Som det fremgår, er der ikke aktuelle planer om at udvide kredsen af hovedmodtagerlande, men skulle spørgsmålet blive aktuelt, ville det være naturligt at vælge et land fra gruppen af fattige udviklingslande, som har størst behov.

Men jeg vil gerne igen advare imod en meget dogmatisk anvendelse af bruttonationalproduktet pr. capita eller andre statistiske fænomener som en målestok for fattigdom. Det væsentligste er ikke – og det gælder her såvel som i diskussionen om statslånsgrænser – om man er højere oppe eller længere nede på bruttonationalproduktstigen. Nej, hovedkriteriet må være vores erfaring, som bygger på flere års begrænset samarbejde, og når erfaringen viser os, at et land giver mulighed